

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Steypustyrktarstál skv. ÍST EN 1992 EUROCODE 2, ÍST 16:2006 og um leið ÍST EN 10080:2005. Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál með skriðmörk 500 N/mm² (B500C). Suðuhæft kambstál er táknað með S að nákuð á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilendg kambstálars er 50 x þvermal stangar, nema annað sé tekið fram. Við þverveggi og í steypusíklum skal bendistál ávalt ganga skeytilendg fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfelldri suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgia fyrirmalum viðurkennds suðustáðs, t.d. DS4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnißflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalldregin og hafa lágmargstoghol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd ráð súluðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

- Endi á ókrókbeygðu járni.
- Járn í neðri brún plötum.
- Járn í efri brún plötum.
- K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- Á járnateiknini fyrir plötum býðir betta að járn (úr útveggjum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilendg út fyrir hana skv. teikningum.
- K10 cc 200# 10 mm kambstál með miðjumáli 200 mm í báðar áttir.
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

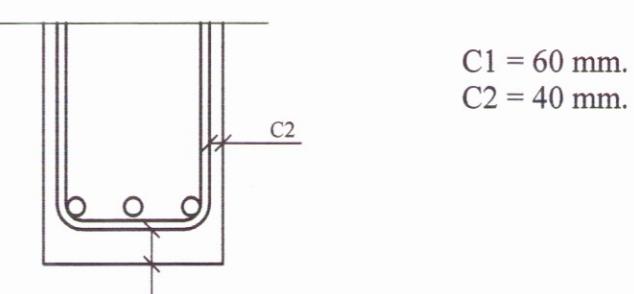
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygiþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

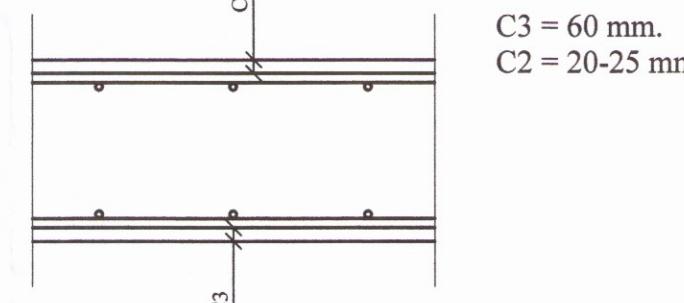
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

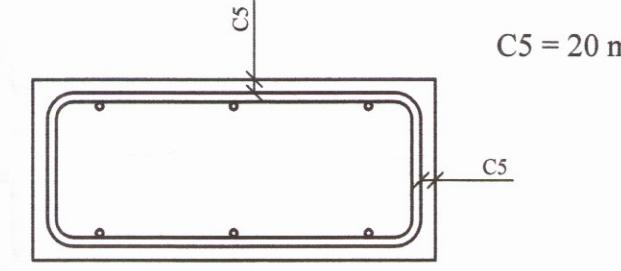
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

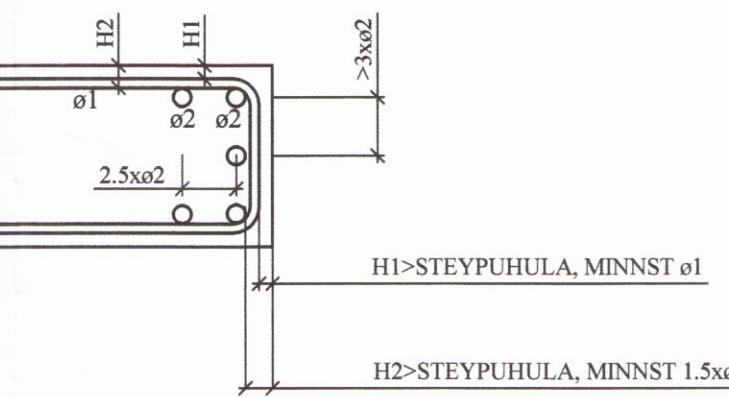
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá staerð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilendg bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilendg
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x 0 ef skeytenging er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilendg rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm
Skeytilendg burðarjárná
Skeytilendg þverjárná

Þvermál stanga 7-8 mm
Skeytilendg burðarjárná
Skeytilendg þverjárná

Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

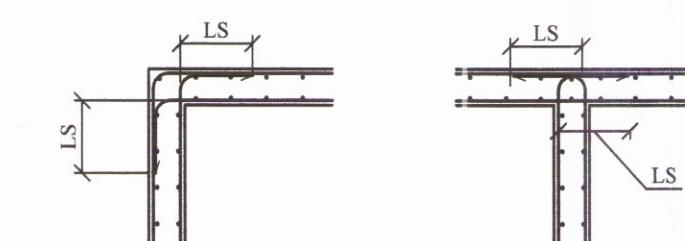
Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmum skal bendistálí vera haldið í rétti fjarlægð frá mótmum með fjarlægðarklossum. Járn í plötum skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minsta bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

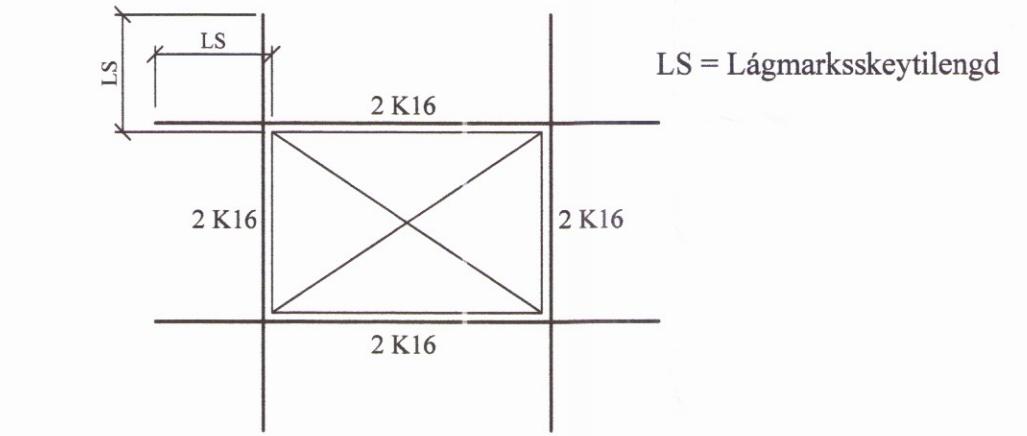
Þvermál	Mesta fjarlægð
0 = 8-12	0.7 m
0 = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En góð sem eru stærri skal járnbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svingnun eða hreyfing móta undan steypupunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslátt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslátt:

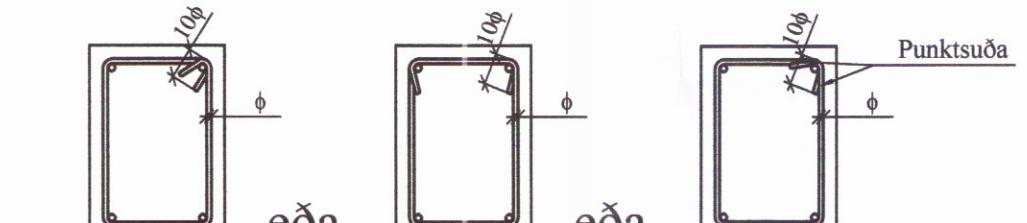
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steypir hlutar: staerð	+/- 5 mm
Steypir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misengi vegga á sýnilegum flótum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra rétskeið sem lögð er á steypan flót má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timburvirki eru gerð í samræmi við gildandi staðla um burðarvirki timbus: ÍST EN 1995 EUROCODE 5: Hönnar í timburvirkjum.

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkað skv. ÍST INSTA 142, C18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Límlitr uppfylli staðal ÍST EN 14080. Alt boltar skal vera af gæðnum 8,8 eða betra. Allar sérsmíðaðar festingar utanhús eða innanhús í öeinangruðum rýmum skulu vera heitgalvanhúðar eða ryðriðar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinnar. Þar sem heitgalvanhúðar festingar koma í þrótuflavaríð timbrú skal nota B-vörð (olíuvörð) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltapappa.

Stálvirki

Hönnun á stálvirkjum er skv. súðölum: ÍST EN 1993 EUROCODE 3. Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. ÍST EN 10025-2 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásíð og grumað með ryðvargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó alrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðrin eru saman. Öll rafsuðuvinnu skal uppfylla skilyrði DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá Þöntækniðstofun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuaðferða sem áformad er að nota.

Steinsteypa

Steinsteypa er skv. ÍST EN 206-1, ÍST EN 12620, ÍST EN 197-1 og niðurlögn skv. ÍST EN 13670 sem og gildandi stöðlum: ÍST EN 1992 EUROCODE 2

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - Xee - Cl 0,f

þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornasterð
d	Sigmálsflokkur
ee	Áreitisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum
f	Klórðinnihaldsflokkur

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks semtsmaðn, loftmagn og hámarks vatns sléttum hlutfall (v/s tölu) fyrir steinsteypu samkvæmt ÍST EN 206-1. Tryggja skal lágmarksemttsmaðn og v/s tölu skv. byggingareglurð:

a) Útisteypa að meist laus saltahrif: >300 kg/m³, v/s <0,55
b) Útisteypa með saltahrif: >350 kg/m³, v/s<0,45

Loftmagn í steinsteypu 5-7% mælt eftir niðurlögn. (fyrir steinastærð 16 mm), að lágmári 5 %.

Sigmálsflokkur steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendl:

Magn og gæði fylliefna, semts og lofta ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendl af viðurkenndri gerð.

Samþrófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal meða fyrir blöndun þjálfunarhófa.

Loftprófi skal gert við niðurlögn í móti (eftir daelingu)

Brotstyrkur mældur til samræmis við ÍST EN 206-1

Niðurlögð steypa

Niðurlögð steypa skal varin hitastigi lægra en 3° þar til hún hefur náð 6 MPa prýstípoli, reiknað samkvæmt Rb. blaði Eq. 003, vetrastey